

אַתָּה נְתָן וְלَا יַעֲבֹר תִּזְקַח נְתָן כֵּן
כִּנְתָּנוּ אֶת־פְּנֵי־צָדְקָה שְׂדֵךְ אֶת־מִסְפְּרֵךְ רַבְבָּשׁ אֶת־תְּקֹוֹן לְפָנָךְ
בְּנֵי־עַמּוֹן "חַק נְתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאָרוֹן עַיִ"י הוֹצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" שְׁעִירַת־תִּקְוֹן המידות ۳۰

כִּסְךְּרֵד הַקְּפָרְדֵּל לְלֹם ז' בְּלִסְךְּרֵד

קְפָרְדֵּר לְקָאָטֵץ פְּנֵי־חַנְקָרִין חַנְקָרִין:

וּבָנָן שְׁלָמָה הַמְּלָךְ, עַלְיוֹ הַשְׁלָוָם, שְׁגַשְׁאָה בַת פְּרֻעָה וְגַשְׁים גְּבָרִוֹת
רַבּוֹת, בְּוֹדָאי לֹא יַעֲלָה עַל הַדּוֹתָה, שְׁהִיא מַהֲיִצֶר הַרְעָ
הַגְּשָׁמִי, כִּי הִיא חַכְּמָה אַמְּתָה, כִּמו שְׁכָתּוֹב (מִלְכִים-א ה): "וַיַּחֲכָם מִכֶּל
הָאָדָם" וכו'. וּכְבָר מִגְּחָה כָּל בִּידֵינו, שְׁמֵי שְׁהֽוֹא חַכְּמָה אַמְּתָה קָצָת,
אַיִן גַּחֲשָׁב אֲצָלוֹ זֹאת הַתְּאֹוָה לְשׁוּם גַּפְיוֹן. אַפְלוּ אִם תִּתְבֹּעַ אָזֶה
אָשָׁה יִפְהָה בָּמֶקְומָם סְתָר, שְׁיִהְיָה בִּידָוֹ לְמִלְאָתָה הַתְּאֹוָה, הַוָּא אֲצָלוֹ
רַק שְׁטוֹת וְשְׁגָעָז, וְאַיִן גַּחֲשָׁב לוֹ לְגַפְיוֹן כָּל. וּמָה שְׁגָאָמָר
בַּתּוֹרָה שְׁבָח יוֹסֵף הַצָּדִיק שְׁעִמָּד בְּגַפְיוֹן, יִשׁ בָּזָה סָוד. וּעַקְרָב
הַגַּפְיוֹן בְּבִחִינָה הַגְּלָל, בְּבִחִינָת הַמִּתְקָתָה הַגְּבוֹרוֹת, לְנִצְחָתָה הַיִּצְרָאָר
הַרְעָעָשָׁל מַעַלָּה. אָבָל לֹא לְנִצְחָתָה הַיִּצְרָאָר הַגְּשָׁמִי, שְׂזָה אַיִן
גַּפְיוֹן כָּל. וּבָנָן מָה שְׁפָגָם שְׁלָמָה, לֹא הִיא רַק בְּבִחִינָה זוֹ בְּגְלָל:

וְעַל כֵּן, מֵי שְׁיִשׁ עַלְיוֹ דִּינִים, חַם וְשְׁלָוָם, וַיֵּשׁ לוֹ אַיִּזהְ צְרָה
רַחֲמָנָא לְצָלוֹן, צְרִיךְ לְרִאוֹת וְלַחֲשִׁתְדֵל מִאֵד לְהַגְּצָלָה
מַהֲיִצֶר הַרְעָעָא. כִּי עַקְרָב הַיִּצְרָאָר הַוָּא מִהַדִּינִים, כִּי אַפְלוּ הַיִּצְרָאָר
הַרְעָעָה הַעֲבָר וְהַגְּשָׁמִי שֶׁל עֲכִירָות הַדְּמִים, בְּוֹדָאי יִשׁ
לְמַעַלָּה הַיְמָנוֹ, וְזָה הַיִּצְרָאָר הַרְעָעָה שְׁלַמְעָלָה מִמְּנוֹ, יִשׁ לוֹ גַם כֵּן שָׁרֶשֶׁת,
כִּי יִשׁ בְּמַה בִּחִינָות בְּיִצְרָאָר הַרְעָעָה*. וַיֵּשׁ יִצְרָאָר הַרְעָעָה, שְׁאַיִן מְגַשֵּׁם כָּל
כֵּה, שְׁאַיִן מְעַכְּרָת הַדְּמִים, אֲךְ הַוָּא בִּחִינָת קְלָפָה דָּקָת. וְגַם זֹה
הַיִּצְרָאָר הַרְעָעָה, אַיִן הַיִּצְרָאָר הַרְעָעָה שֶׁל הַקְּדוֹשִׁים בְּעַלְיִהְ חַכְמָה וְדָעָת, כִּי
אֲצָלוֹם הַוָּא רַק הַיִּצְרָאָר הַרְעָעָה שְׁלַמְעָלָה, שְׁהֽוֹא מַלְאָךְ הַקְּדוֹשָׁה, שְׁהֽוֹא
בִּחִינָת גְּבוֹרוֹת וְדִינִים. וְהֽוֹא תְּכִלִית הַשְּׁרָשָׁה הַעֲלִיּוֹן, שֶׁל כָּל
הַיִּצְרָאָרִים רָעִים, מַהֲיִצֶר הַרְעָעָה הַעֲלִיּוֹן, עַד הַיִּצְרָאָר הַרְעָעָה הַתְּחִתּוֹן

המגשָׂם וְהמִזְחָם הַשׁוֹטָה וְהַפְּתִי וְהַסְּכָל, עֲכִירַת הַדְמִים. עַל-כֵן, כִּשְׁיִשְׁ עַל אָדָם דִינִים, מַאֲחָר שִׁמְתָגְבָר עַלְיוֹ גְבוּרוֹת וְדִינִים, שַׁהוּא הַשְּׁرֶשׁ שֶׁל כָּל הַיּוֹצֵר הַרְעָ, עַל-כֵן אָז מַתָּגְבָר עַלְיוֹ מִאֵד הַיּוֹצֵר הַרְעָ שֶׁל, וְצִרִיךְ הַשְׁתַּדְלוֹת וְהַתְּחִזְקוֹת עַל זה.

* גם בעניין ההתקרבות עצמו להשם יתברך, יש יוצר הרע גדול. (בלומר, שלפעמים רבוי ההתקרבות חוץ מהמדה הוא מהיוצר הרע, כי זה בחינת "פָנוּ יְהִרְסֹוּ" ובמבראך גם במקום אחר (blk"ת ס"י ה'אות ז' ובס"י ט') כי יש יוצר הרע גדול, בשפתהיל להתקרב להשם יתברך. ועל-כון בשעת מתן תורה, הזהיר השם יתברך למשה (שמות י"ט): "ירד ה' עד בעם פָנוּ יְהִרְסֹוּ אֶל ה' לְרֹאֹת". כי ישראל היה אז במעלה גבוהה جدا, והזכיר להזהירים מהיוצר הרע שישי בהתקרבות להשם יתברך.

וַתִּדְעַ, שהיוצר הרע של רב העולם, שהוא עכירות הדמים, הוא שטות רב-עולם, שהוא עבירה אלא אם כן נכנם בו רוח שטות. כי באמת יש רוח שטות של עבירה, שהוא חכם גדול יותר מכל העולם, ואפ-על-פייכן הוא רוח שטות. אך זה הרוח שטות של רב העולם, הוא שטות ממש, אויל פתי ומושג. ותלא תראה, שיש שבשעה בפה בני אדם שיש להם הרהור עבודה-זרה, וכי שבעוד▷ שעומד להתפלל בא לנגדו דמות עבודה-זרה. ואפ-שיזדע בעצמו שאין בת ממש, אפ-על-פייכן מתרגבר עליו מiad, ומצתיר ועוד▷ לפניו זה הדמות, וקשה לו מiad להעביר זאת מדמיונו ומתחשבתו. ועתה ראה, היה לך שטות גדול ושגעון יותר מזה.

וּבּוֹדְאי מי שתרגבים עליהם אלו הדמיונות, קשה לו מiad להגצל מהם, ולהעבירות ממחשבותו. וכל מה שתרגבר ומגעע וזורק ראשו הגה וגהה, מתרגבים עליהם אלו הדמיונות אלו יותר ויותר. כי זהطبع וסגולת של אלו היוצרים

אָלֶא יַעֲבֹר נְתָן וְלֹא יַעֲבֹר

כִּנְתָּסָח כִּי אֵלֶּא מִזְמְרָתְךָ לְפָנֶיךָ רַבָּנָה שְׂדָךְ אֵלֶּא מִזְמְרָתְךָ לְפָנֶיךָ
חַק נְתָן וְלֹא יַעֲבֹר יָצָא לְאָרוֹן עַיִ"י הַוֹּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" שְׁעִירִת תִּיקְוָן המידות 30

הַרְעָם הַמִּזְחָמִים, כִּל מָה שֶׁרְוָצִים לְהַתְגִּיבָּר עַל אֵלָיו הַמִּחְשָׁבּוֹת,
וַיּוֹתֶר וַיּוֹתֶר הַם מִתְגִּבָּרִים. כִּי הוּא כִּמוֹ שָׁאָדָם בּוֹרָח מִדְבָּר,
וּמִסְתָּכֵל מִן הַצִּד בַּלְאָחֶר יַד עַל זה הַדָּבָר שֶׁבָּרָח מִמֶּנּוּ, וְאַזִּי הַדָּבָר
הַזֶּה מִתְגִּיבָּר עַלְיוֹ בִּיוֹתָר, כִּי לֹא הַסִּיח דַעַתוֹ מִזֶּה, רַק אֲדֻרָּבָא
שֶׁמִסְתָּכֵל בְּכָל פָּעָם לְאַחֲרִיו עַל זוֹאת הַמִּחְשָׁבּוֹת, וְהַבָּנוּ זֶה. וּכִמוֹ
שִׁידּוּעַ לְכָל מַי שְׁגַלְבֵּד בְּזֶה, וַיֵּשׁ לוּ אֵלָיו הַמִּחְשָׁבּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ.
וּבְזֶה יָכֹל בָּל אָדָם לְהַבִּין שַׁהוּא שְׁטוֹת וְשִׁגְעֹן גָּדוֹל, וְהַזָּא רַק
מִעֲכִירָת הַדְּמִים, מִעֲכִירָת וּבְלִבּוֹל הַמַּחַ.

בּוֹ זֶה יִדּוּעַ לְפָל, שְׁעַבּוֹדָה זָרָה אֵין בָּה מִטְשָׁ, וְאַפְּ-עַל-פִּיכְבוֹן קָשָׁה
לוֹ מַאֲדָ לִסְלָק מִחְשָׁבָתוֹ מֵהֶם, מִחְמָת שֶׁבָּרָגְתָּעָר
וְגִתְבְּלָבֵל מַחְזָוָה מַאֲדָ. כִּזְאֵלָיו הַהְרָהֹרִי זְנוֹת שִׁישׁ לְרַב הָעוֹלָם,
בְּפִרְטָה כְּשֶׁרְזָאָה בְּעִינֵיָו, כִּגּוֹן בָּעָת שְׁגַזְדָּמָן לְפָנֵי אַשָּׁה, וּבְשַׁהָוָא
רֹצֶחֶת לְהִיּוֹת אִישׁ בָּשָׁר, וְאַינּוּ רֹצֶחֶת אֵלָיו הַהְרָהֹרִים, וְאַזִּי מִנְעָגָע
רָאשָׁוֹ, וְרֹצֶחֶת לִסְלָק הַמִּחְשָׁבּוֹת אֵלָיו מִמֶּנּוּ, וַיּוֹתֶר וַיּוֹתֶר הַם
מִתְגִּבָּרִים עַלְיוֹ בְּגַ"ל. וּבְאָמָת מַי שִׁישׁ לוֹ דָעָה, הוּא אֶצְלוֹ שְׁטוֹת
גָּדוֹל, וְאַינּוּ גִּחְשָׁב אֶצְלוֹ אֶפְלוֹ לְשׁוּם מִעָלָה, מַה שְׁאַינּוּ נֹפֵל עַלְיוֹ
הַרְהֹר מִזֶּה, וְאַינּוּ צְרִיךְ בָּל לִזְרָק וּלְנִעְגָּעָר רָאשָׁוֹ בָּל. וּכִמוֹ
שְׁאֶצְלָרָבָבָגִי אָדָם הָגָא שְׁטוֹת וְשִׁגְעֹן אֵלָיו הַהְרָהֹרִי עַבּוֹדָה זָרָה,
כִּזְאֶצְלוֹ שְׁטוֹת הַהְרָהֹרִי זְנוֹת. וּעַל כִּזְאֵיתָא בְּזַהָר (קדושים פ"ד):
שְׁרַבֵּי שְׁמַעַן בֶּר יוֹחָאי בְּדַחְזָא נְשִׁין שְׁפִירִין, אָמָר: "אַל תִּפְנוּ אֶל
הַאֲלִילִים". כִּי הַם בְּחִינַת אֲלִילִים, וּכִמוֹ שַׁהְרָהֹרִי עַבּוֹדָה זָרָה הַם
שְׁטוֹת גָּגָלה לִכְלָל הָעוֹלָם, כִּזְאֵלָיו הַהְרָהֹרִי זְנוֹת הַם שְׁטוֹת
וְשִׁגְעֹן.

**עַל כִּזְאֵת עַקְרָה הַתְּקִנָּה, מַי שֶׁבָּר גַּלְבֵּד בְּזֶה, וַיֵּשׁ לוּ אֵלָיו
הַמִּחְשָׁבּוֹת, הַזָּהָרָהֹרִי זְנוֹת, הַזָּהָרָהֹרִי עַבּוֹדָה זָרָה**

זֶרֶה, חָם וְשָׁלוֹם, אֵין לוֹ תִּקְנָה, רַק שְׁיִקְדֵּשׁ וַיַּתְהַר גּוֹפֹו, כִּי שְׁיִזְדְּכֵד וַיַּתְהַר דָּמָיו. וַיַּלְךְ אַצְלֵחַ חַכְמָת, וַיַּוְרֵה לוֹ דָרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, דָרְכֵי הַחֲכָמָה, עַצּוֹת גְּכוֹנוֹת עַל כָּל דָבָר. אָז יִכְנַע לְבָבוֹ הַעֲרָל, וַשְּׁבָ וַרְפָּא לוֹ. אָבֵל כָּל זָמֵן שְׁעָדִין לֹא גַּתְקִדְשׁ וַגְּטַהַר גּוֹפֹו, אֵין שָׁוֹם תִּקְנָה מֵה שְׁמַרְתָּגְבָּר וַמְתָאַמֵּץ, וַיֵּשׁ לוֹ יִסּוּרִים גְּדוּלִים, לִסְלָק הַמְּחַשְּׁבָה בַּיּוֹתֶר וַיּוֹתַר הַם מַתְגָּבָרִים בְּגַ"ל:

גַם עַצְבּוֹת הַוָּא מִזְיק מִאָד, וַנְוַתֵּן פְּחַד לְזָה הַיִּצְרָא הַרְעָע הַגְּשָׁמִי. עַל כֵּן אַדְרָבָא, אָם רֹזֶחֶת לְהִיּוֹת יִרְאָה, וַרֹּזֶחֶת לְהַתְפִּילָל, וַאֲינֵנוּ רֹזֶחֶת בְּאֵלָו הַמְּחַשְּׁבּוֹת רְעוֹת, צְרִיךְ שְׁלָא לְהַשְׁגִּיחַ עַלְיָהָם כָּלָל, וְשְׁלָא יִכְפַּת לְהַמָּה שְׁעֻזּוּמִים לְפָנֵינוּ, וַרַּק יַעֲשֵׂה אֶת שְׁלֹו בְּמַה שַׁהְוָא עֹסֶק, בְּתוֹרָה אוֹ תִּפְלָה אוֹ מִשְׁא וּמִתְן, וְלֹא יַשְׁגִּיחַ עַלְיָהָם כָּלָל. וּבָמוֹ שְׁשַׁמְעָתִי מַעֲשֵׂה בְּאַחַד שְׁבָשְׁעָה שְׁעָמֵד לְהַתְפִּילָל, הַיָּה מִזְדְּמָן וְעוֹמֵד לְפָנֵינוּ בְּדָמִינוּ עַפְוּיִם עַרְלָל, וַחִיה לוֹ יִסּוּרִים גְּדוּלִים מִזָּה, וְכָל מַה שְׁרֵצָה לְהַתְגָּבָר וּלִסְלָק הַמְּחַשְּׁבָה, הַתְגָּבָרָה עַלְיוֹ יוֹתֶר. וַיַּעַזְזֵב לְזָה כְּבָם, שְׁלָא יִכְפַּת לְהַ, וַיַּעֲמֵד הַעֲפּוּיִם, וַאֲפַעֲלִיְּפִיבָּן יַעֲשֵׂה אֶת שְׁלֹו וַיַּתְפִּילָל, וַבָּזָה יִסְתַּלְקֵם מִפְנֵו. אֲזֶה זֶה עַצָּה לְפִי שְׁעָה, כָּל זָמֵן שְׁלָא גַּתְקִדְשׁ גּוֹפֹו עַדְיַין. וְהַעֲקר לְקִדְשׁ וַיְלַטְהַר עַצְמוֹ בְּגַ"ל, וַיַּלְךְ לְחַכְמָם, וַיִּתֵּן לוֹ עַצָּה גְּכוֹנה עַל כָּל דָבָר בְּגַ"ל:

שְׁלָא קְאַתָּא לְקַאַתָּא שְׁאַזְנָא יְזַבְּלָא

דַגָּם בְּעַגְיַין הַהַתְּקִרְבּוֹת עַצְמוֹ לְהַשְׁמָמָה יַתְבְּרָךְ יִשְׁיִצְרָא הַרְעָע גְּדוֹלָה, הַיָּנוּ שְׁלַפְעָמִים רַבְוי הַהַתְּלִהְבּוֹת חֹזֵץ מִהְמַדָּה הַוָּא מִהִצְרָא הַרְעָע וְזֶה בְּחִינַת: "פָנִים יְהִרְסָו לְעַלְתָּא אֶל הַיּוֹם" (שְׁמוֹת י"ט כ"א). וַצְרִיכִין לְבַקֵּשׁ רְחַמִּים לְהַגְּצָל גַם מִזָּה:

הַמִּי שְׁיִשׁ עַלְיוֹ דִינִים חָם וְשָׁלוֹם וַיֵּשׁ לוֹ אֵיזָה צָרָה רְחַמְנָא לְצַלְנוֹ

אַתָּךְ נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר
כִּתְטוּנָה
בְּאַפֶּרְסָדְרָתָן צַצְמָל
שְׂדָה שְׁמָךְ פְּקָזָה
רְבָבָן עַזְחָה
תְּקָזָן לְפָלָן
חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר
יָצָא לְאָרוּעַ
שְׁעִיר וְאַגְּנָחָה
תִּיקְוָן המידות

צָרִיךְ לְרֹאֹת לְהַתְגִּבר וְלְהַתְחִזֵּק אֹז בְּיוֹתָר לְהַגְּצָל מְהִצְרָה הָרָע.
כִּי אֹז מְתִגְּבָר עַלְיוֹ הִצְרָה הָרָע בְּיוֹתָר, כִּי עַקְרָב שָׁרֵשׁ כָּל הִצְרָין
רְעִים הוּא גִּבְוָרוֹת וְדִינִים:

וַיָּשֶׁבּוּ בָנֵי אָדָם שִׁישׁ לְהַם הַרְהֹורִי גָּאוֹף חַם וְשַׁלּוּם וּמְתִגְּבָרִים
עַלְיהֶם בְּיוֹתָר בְּשֶׁעֶת הַתִּפְלָה, וַיָּשֶׁבּוּ שְׁבָשָׁעָה שְׁעוֹמֵד לְהַתִּפְלָל
מְזִדְמָנִים לְפָנֵיו דְמִזּוֹנוֹת, בְּאֶלָּו עֹזֶם לְפָנֵיו דְמוֹת עֲבוֹדָה זָרָה אֹז
שְׁאָר דְמִזּוֹנוֹם רְעִים, וּמְבָלְבָלִים אַוְתָם מֵאָד בְּשֶׁעֶת הַתִּפְלָה וַיָּשֶׁבּוּ
לְהַם יִסּוּרִים גְדוּלִים מֵהֶם. וּרֹצִים לְהַתִּגְּבָר מֵאָד לְהַעֲבִיר אַוְתָם
הַמְּחַשְׁבּוֹת מִדְעָתָם וּזְוּרְקִים רָאשָׁם הָגָה וְהָגָה, אָבָל דַע שְׁפֵל מָה
שִׁישׁ לְהַם יִסּוּרִים יוֹתָר וְכָל מָה שַׁהֲם מְתִגְּבָרִים בְּיוֹתָר לְהַעֲבִירִים
מִדְעָתָם, אָזִי אָלוּ הַבְּלִבּוֹלִים וְהַדְמִזּוֹנוֹת הָרָעִים מְתִגְּבָרִים יוֹתָר
וַיָּוֹתָר. כִּי כֵּד טְבָעָם שְׁפֵל מָה שְׁחוֹשְׁבִים עַלְיהֶם יוֹתָר לְדַחֹזָתָם הַם
כְּרוֹזִים אַחֲרָיו יוֹתָר, עַל כֵּן עַקְרָב הָעָצָה לְבָלִי לְהַשְׁגִּיחַ עַלְיהֶם כָּל
וְלֹא יִכְפַּת לְהַכְּלָל מָה שְׁעוֹמֵדים לְפָנֵיו אָלוּ הַדְמִזּוֹנוֹת וְהַרְהֹורִים
וְלֹא יִשְׁמַע אַוְתָם כָּל, רַק יַעֲשֵׂה אֲתָ שְׁלוֹ בְּמָה שַׁהֲוָא עֹסֶק
בַּתּוֹרָה אֹז תִּפְלָה אֹז מִשְׁא וּמִתְן, וְלֹא יִשְׁגִּיחַ עַלְיהֶם כָּל וְלֹא יִבִּיט
לְאַחֲרָיו אָם נִסְתְּלָקָו מִמְּנוּ רַק יַעֲשֵׂה אֲתָ שְׁלוֹ בְּמָה שַׁהֲוָא עֹסֶק
וּבָזָה יִסְתְּלָקָו מִמְּנוּ מִמְּילָא. אֲז זֶה הוּא רַק עָצָה לְפִי שָׁעָה וְהַעֲקָר
שְׁצָרִיךְ לְקַדְשׁ וְלַטְהָר גּוֹפוֹ וַיַּלְדָּא אֲצָל צְדִיקִי אָמָת וַיָּרוּ לֹז דִּרְכֵי
הָאָמָת אֹז יִסְתְּלָקָו מַעַלְיוֹ בַּתְּכִלִּית:

וְעַצְבּוֹת מִזְיק מִאָד וְנוֹתֵן כֵּחַ לְהִצְרָה הָרָע לְהַתִּגְּבָר, גַם עַל-יִדִי
עַצְבּוֹת נוֹתֵן כֵּחַ לְאָלוּ הַבְּלִבּוֹלִים הַגְּיָל שִׁיתְגִּבְרוֹ חַם וְשַׁלּוּם, עַל
כֵּן צָרִיךְ לְבָלִי לְהַתְעַצֵּב מִזְה שִׁישׁ לוֹ בְּלִבּוֹלִים אָלוּ וְאָל יִתְיִרָא
וַיִּפְחַד מֵהֶם כָּל רַק יִתְגִּבר מִאָד לְשַׁמְחָה אֲתָ נִפְשֹׁו בְּכָל דִּרְכֵי
הָעָצָה הַמְּבָאָרִים בַּמְקוּמָם, כִּי עַקְרָב הַהַתְחִזְקָות הוּא עַל-יִדִי

שְׁמַחָה וְחַדּוֹה בְּחִינָת: "כִּי חִדּוֹת ה' הִיא מְעֻזָּבָם" (גְּחַמִּיה ח' י), וְכַשְׁיִתְחַזֵּק בְּשְׁמַחָה מִמְילָא יִסְתַּלְקוּ, רַק אֶל יַעֲמֹד הַדָּבָר לִנְפִיּוֹן לְהַסְתַּכֵּל בְּכָל פָּעָם לְאַחֲרֵיו אָמַם כִּבְרָר גַּסְתַּלְקוּ רַק יִסְפִּיחַ דָּעָתוֹ מֵהֶם לְגִמְרִי בְּגַיְל וְחַבּוֹן:

פָּנָר חַיִּי פְּלוֹנְגָרְיָז הַאוֹפְּלִי:

תקב (ע) הִיה אָזָב מַאֲדָם אֶת הַעֲבוֹדוֹת הַפְּשָׁוֹטוֹת נִשְׁלַׁה האנשים הפשוטים יַרְאֵי הַשְּׁמָן וּכְוּי וְהִיה אָזָב מַאֲדָם מַי שִׁיכּוֹל לוֹמֶר הַרְבָּה תְּחִגּוֹת וּבְקָשׁוֹת בְּתוֹךְ הַסְּדוּרִים הַגְּדוּלִים וּכְוּי בְּגַדְפָּם בְּלִקּוּטִי תְּגִינָא סִימָן ק"ד וְאָמֶר אֲגִי מַקְגָּא אֶת ר"י חַתּוֹן ר"י שִׁיכּוֹל לוֹמֶר הַרְבָּה. הִנּוּ שְׁפָה בְּרֶסֶלֶב הִיה אִישׁ אֶחָד שְׂהִיה רְגִיל לוֹמֶר הַרְבָּה תְּחִגּוֹת וּתְהִלִּים וּמְעֻמְדוֹת בְּכָל יוֹם, וְאָמֶר רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה שְׂהִוא מַקְגָּא אֶת הָאִישׁ הַזֶּה שִׁיכּוֹל לוֹמֶר הַרְבָּה וְגַם הוּא בְּעַצְמוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה קָדָם שְׂהִגְיָע לֹז הַחֹלְלָאת הַכְּבָד שְׂגַסְתַּלְק עַל יָדוֹ, קָדָם לְזֶה כָּל יָמָיו הִיה מִזְמָר זְמִירֹות הַרְבָּה בְּכָל שְׁבָת וּשְׁבָת וּבְמָזְצָאי שְׁבָת, וּמַי שְׁלָא שְׁמַע אָתוֹ כְּשְׂהִיה מִזְמָר בְּשְׁבָת אֲזָמָר בְּשְׁבָחִין בְּלִיל שְׁבָת וְאָסֶדֶר לְסַעַדְתָּא בְּבָקָר וּבָנְזָר שָׁאָר הַזְּמִירֹות כָּל מִקְדָּשׁ וּמִנוֹחָה וּשְׁמַחָה וּכְוּי לֹא שְׁמַע טֹב מְעוֹלָם, אֲשֶׁר אָזָן שְׁמַעַה זוֹת, וְאֲשֶׁר מַי שְׁיִשְׁמַע זוֹת לְעַתִּיד בְּעוֹלָם הַבָּא:

תקבא (עה) לְעַנְיָן מְעַלָּת הַמְּחַדֵּש בְּתוֹרָה שְׂהִוא תָּקוּן גָּדוֹל לְהַרְחֹזֶרֶם כִּמְבָאָר בְּמָקוּם אַחֲר (בְּלִקּוּטִי תְּגִינָא סִימָן ק"ה). אֲנָכִי שְׁמַעַתִּי מִפְיו הַקְּדוּש בְּמַה וּבְמַה פְּעָמִים שְׂהִזְהִיר מַאֲדָם לְחַדֵּש בְּתוֹרָה. וְאָמֶר שְׂהִוא תָּקוּן גָּדוֹל מַאֲדָם עַל הַעֲבָר. וְאָמֶר שְׁאָפְלוֹ דָבָר אֶחָד כְּשַׁזְׁוּכִין לְחַדֵּש הַוָּא גַם כֵּן טֹב מַאֲדָם, כִּי הַוָּא תָּקוּן גָּדוֹל מַאֲדָם. גַם אָמֶר שְׂהִוא טֹבָה לְגַשְׁמִת אָבוֹתָיו שְׁכָבָר גַּסְתַּלְקוּ. וְאָמֶר, כִּבְרָר גַּתְתִּי לְכֶם כְּחַתְמָה כְּשֶׁר וּטֹב, וְאַתֶּם רְשָׁאִים

אַתָּה נְתָנֵן וְלَا יַעֲבֹר תְּזִקָּה אֶל כָּל מַמְדִינָה שֶׁרֶב רַבָּה וְזַהֲהָה תַּקְוֹז לְפָלָא
כַּתְעַנְגָּה פְּזַחַר זְצַחַר לְזַחַר מַקְזָה שְׂדָה מַסְפָּרִי רַבָּה וְזַהֲהָה תַּקְוֹז לְפָלָא
חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצֵא לְאָרוֹן עַי הַזָּאת נִצְחָת וְאַגְּזָה שְׁעִיר וְאַגְּזָה תִּקְוֹן המידות וְאַגְּזָה

לְחַדְשָׁה בְּתוֹרָה. וְאָמָר אַתָּם יִכְלִים לְהַשְּׁיג בְּכָח הַמְּדִמָּה שְׁלָכֶם מַה
שְׁאַנְיִי יִכְלֶن לְהַשְּׁיג בְּשַׁבָּל:

תקבב (עט) ספר לי מצדייק אחד ממדינת ליטא שקדם מותו הכה
בaczbe צרדה בדרך העולם שמקין באצבעותיהם זו על זו אגדל
על אצבע אמה עד שגשמע קול מביניהם, ואמר בשמחה בזה
הלשון אי עבר גישפרינגן. כלומר שהיה בשמחה גדולה על
ש侃פיז ודילג על העולם הזה והבלוי, אשרי לו. זהה רבנו זכרונו
לברכה משבח מאד את הצדיק הזה שזכה לומר בך קדם מותו.
אשרי מי שמדילג וקופץ על הבלי עולם הזה ותענוגיו. גם ספר
בשם זה הצדיק דבור נאה שהיה אומר תהילים קמ"ה תחלת
השם ידבר פי, הינו בשותם פי זוכה לדבר תחולות השם, אזי בודאי
ויברך כל בשער שם קדשו לעולם ועד. הינו כי זה הצדיק היה ענו
ושפל בעיניו מאד, עליכו היה אומר מאחר ששפל במותי זוכה
לדבר תחולות השם, עליכו בודאי ויברך כל בשער שם קדשו וכו',
הינו שבודאי יש רשות לכל בשער לכל גברא שבעולם לברך שם
קדשו, כי בודאי אין גרוועים ממעני. וזה תחלת השם ידבר פי,
עליכו בודאי ויברך כל בשער שם קדשו לעולם ועד פג"ל:

תקבג (פ) פעם אחת עמדתי לפניו בשתקנו מלבוש שלו, הינו
שתקפו תחת מלבושו עורות ארנבת לימי החרף. אמר לי אז,
שבכל עת שהאדם לובש מלבוש חדש נאה, געsha בו שני
שגבשtagה פניו בעת שגבשtagה לבישת המלבוש. ואפלו אם היה
אותו האדם חכם הגדול שבדוזים, ואפלו אם היה עשיר מפלג
שאין המלבוש חשוב אצל כל בך, ואפלו מלך, אף על פייכן בכל
עת שלובש מלבוש חדש בהכרח שייה בו שגוי, שגבשtagה פניו
ונעsha בו שניים בתנוועותיו על יידיהם:

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

תקבד (פ"א) שְׁמַעְתִּי מִפְיוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁאָמַר הַבָּעֵל-שֵׁם-טוֹב זָכְרוֹנוֹ לְבָרְכָה כִּשְׁחִיה הַמְּלֻבּוֹשׁ שֶׁלוֹ לֹא תִּפְור כֶּרְאוּי, כִּדְרֹךְ הַחִיטִים שֶׁלְפָעָם מִקְלָקְלִין הַמְּלֻבּוֹשׁ בְּתִפְירָתָם, הִיה מְצֹהָה לְעֵשֹׂות לְעֵצָמוֹ פְּדִיּוֹן:

סְקָרָר לְקָאַטְּרַע שְׁצֹוֹת הַשְׁפָּגָם

וַיֵּשׁ בָּמָה בְּחִינּוֹת בְּרַעִיעִין: יִשְׁ שְׁעִינוֹ צְרָה בְּהַתְנִשְׁאֹות שֶׁל חֲבָרוֹ, וְכֹן יִשְׁ שְׁמָה בְּחִינּוֹת בָּזָה, וְצְרִיכִיךְ לְשִׁמְרָה אֶת עֵצָמוֹ מִזָּה מַאֲדָ, שֶׁלֹּא יְהִי לֹז שֻׁום עַיּוֹן רַעַה עַל חֲבָרוֹ כָּלֵל. וְכֹן צְרִיכִין לְהַתְפִּילָה הַרְבָּה לְהַשְּׁם יְתִבְרָה, שִׁיבְגָּצָל מַרְעִיעִין שֶׁל חֲבָרוֹ. וְמֵי שְׁאַיּוֹן מַרְגִּישׁ בְּעֵצָמוֹ כְּחַ לְעֵמֶד בְּגַד הַרְעִיעִין לְהַכְּנִיעֹן, הוּא צְרִיכִיךְ לְבָרָחָה מִמְּנוֹ (שם).

חֲגָם צְרִיכִין לְשִׁמְרָה אֶת עֵצָמוֹ מַלְשֹׁזֶן הַרְעָה, כִּי עַל-יִדְיִיךְ לְשֹׁזֶן הַרְעָה גַּפְגָּם הַזְּבָרוֹן (עֵי דָבוֹר אֹתוֹ י). גַּם צְרִיכִין לְהַכְּרִיחָה אֶת עֵצָמוֹ לְשֶׁמֶחָה, וְעַל-יִדְיִיךְ כָּל זֶה גַּשְׁמָר הַזְּבָרוֹן הַגְּלִיל (שם; וְעֵי שְׁמָחָה, אֹתוֹת יָגִיד).

ט אַפְּ-עַלְ-פִּי שְׁצְרִיכִין לְשִׁמְרָה הַזְּבָרוֹן לְעֵגִין תּוֹרָה וְעַבּוֹדָת הַשְּׁם, אֲבָל יִשְׁ גַּם מַעֲלוֹת בְּהַשְׁכָּחָה, כִּי צְרִיכִין לְהַרְגִּיל עֵצָמוֹ לְהַשְׁכִּיחָה מַדְעָתוֹ כָּל הַדָּבָרים הַמְּבָלְבָלִים אֶת הָאָדָם מַעֲבוֹדָתוֹ יְתִבְרָה, וּבְפִרְטָה בְּשֶׁעֶת הַתְּפִלָּה, שָׁכֵל הַבְּלָבוֹלִים בָּאִים אָז, וְעַל-פִּירְבָּמְבָלְבָל אַזְתּוֹ מָה שָׁעַבָּר, שֶׁלֹּא טֹב עֲשָׂה בְּעֵגִין זֶה וּבְעֵגִין זֶה וּבְזֶה. עַל-יכֹן צְרִיכִין לְהַרְגִּיל עֵצָמוֹ, שְׁתְּכַפָּה וּמִיד שְׁחוֹלָף וּעוֹבֵר הַדָּבָר, יַעֲבִיר וַיִּסְלַק אַזְתּוֹ מַדְעָתוֹ לְגִמְרִי וַיִּסְפִּיחָה דָעָתוֹ מִזָּה לְגִמְרִי, וְלֹא יַתְחִיל לְחַשֵּׁב עוֹד בְּמַחְשָׁבָתוֹ בְּעֵגִין זֶה כָּלֵל, וּבְפִרְטָה בְּשֶׁעֶת הַתְּפִלָּה. וְכֹן כָּל דָּאָגוֹת הַעֲנוֹנוֹת שָׁעַבָּר וּכָל הַפְּגָםִים שְׁפָגָם, הַכָּל צְרִיכִיךְ לְהַעֲבִירִם וּלְהַשְׁכִּיחָם מַדְעָתוֹ בְּשֶׁעֶת הַתְּפִלָּה וְהַעֲבֹודָה.

זֶלְקָן נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר

כִּנְתַּעַל מֵאַפְּרִיר פָּזָה רַצְתִּית אַצְּעָל "אַנְגָּל" מִקְוֹה שְׂדָק אַחֲרָטָה רַבְּבוֹ אַחֲרָתָה תַּקְוֹז לְפָלָא" →
"חַק נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" שְׁעִירִי יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות → 30

וְאַפְלוּ בְּכָל הַיּוֹם כְּלֹו אֵין טוֹב שִׁיחָשֶׁב בְּהַמְּכָלָה כָּל הַיּוֹם, רַק בְּשָׁעָה
מִיחָדֶת שְׁרוֹצָה בְּכָונָה לְשִׁבְרָה לְבָוֹ וְלִפְרָשָׁה שִׁיחָתוֹ וּכְוֹי, שֶׁאָז דִּיקָא
יִזְכֵּר עַצְמוֹ כָּל מַה שָׁעַבָּר, אָבָל בְּשֶׁאָר הַיּוֹם צְרִיךְ לְהַשְׁכִּיחָם
מִדְעָתוֹ, כִּי שִׁיּוּכָל לְעַסְקָה בְּעַבּוֹדָת הַשֵּׁם בְּשָׁמְחָה, וּבְפִרְטָה בְּשָׁעָת
הַתְּפִלָּה, כִּגְזָבָר לְעֵיל (שִׁיחָות הַרְ"ז כְּוֹי). עֲגַנְיוֹן זְכָרוֹן הַתּוֹרָה וְשְׁבָחָתָה,
חַם וְשַׁלּוּם עַיִן 'תַּלְמֹוד הַתּוֹרָה', אָזֶת ח. לְעוֹלָם לֹא אָשָׁבָה פְּקוֹדִיךְ
בַּיּוֹם חַיִּתְגִּי: זְכָרוֹן לְעוֹלָם בְּרִיתְךָ דָּבָר צֹהָה לְאַלְפָה דָּוָר: אָשָׁרִי אִישׁ
שֶׁלֹּא יִשְׁבְּחָה וּבָנָ אָדָם יִתְאַפְּץ בָּה:

שְׁלֹחָר שְׁעָהָוֹת חַרְבָּן הַשְׁמָחָה:

וּבְאַמְתָה מַאי נִפְקָא מִזָּה? אַדְרָבָא, אָם עֲכַשְׂוֹ הַעוֹלָם בְּדָחָקּוֹת
יוֹתֶר צְרִיכִים לְבָרָח? הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְלַעֲסָק בַּתּוֹרָה וְעַבּוֹדָה בַּיּוֹם
מִקּוֹם לְבָרָח מִצְרוֹת וַיְסֻוְרִי עַוְלָם הַזָּה רַק אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְאֶל
הַתּוֹרָה בַּיּוֹם "אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד" (אִיּוֹב הַז) וּכְמוֹ שְׁכָתּוֹב בְּמִדְרָשׁ
(סְגַהְדָּרִין צְטָה): 'אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד, אָשָׁרִי מֵי שְׁעַמְלָו בַּתּוֹרָה' פְּרֹושׁ
מַאֲחָר שְׁאַיִד שְׁיִהְיָה אָם יְהִי עָשֵׂיר אוֹ עֲגִי וּכְוֹי אָפָעַל פִּי בָּנָן
בְּוֹדָאי יְהִי לֹז עַמֵּל וּכְעָם כָּל יִמְיוֹ בַּיּוֹם צְרוֹת וַיְסֻוְרִי כָּל אָדָם רַבִּים
מַאֲד וּכְמוֹ שְׁכָתּוֹב "גַם כָּל יִמְיוֹ בְּעָם וּמִכְאֹבוֹת" וּכְוֹי (קְהַלָּת בִּיכָּג)
וּכְמוֹבָא בְּשַׁלְלָה (ח"ב קלח) בְּלִשּׁוֹן חַרְבָּן: "אֵין רְגֵעַ בְּלֹא פְּגַע אֵין
שָׁעָה וּכְוֹי אֵין יוֹם וּכְוֹי" עַל בָּנָן בְּוֹדָאי אָשָׁרִי מֵי שְׁבָוֹרָח מִזָּה הַעַמֵּל
שֶׁל פְּגַעַי הַעוֹלָם הַזָּה אֶל עַמֵּל הַתּוֹרָה, וְאֶז בְּוֹדָאי אָשָׁרִי וְטוֹב לֹז
בְּעַוְלָם הַזָּה וּבְעַוְלָם הַבָּא אָבָל בְּזָה שָׁאֹמֶר שְׁהִימִּים הַרְאָשׁוֹגִים
הַיָּה טוֹבִים מַאֲלָה, וּבָגְדָל דָּאָגָתָה וּטְרָדָתָה וּצְעָרוֹן עַל פְּרִנְסָטוֹ
וּמִמוֹן בְּכָל פָּעָם יוֹתֶר וּיוֹתֶר, בְּזָה לֹא יִפְעַל כָּלּוּם רַק מִבְּלָה יִמְיוֹ
בְּצָעָר וְדָאָגָה וּכְעָם וּכְעָם וּמִכְאֹבוֹת וּמִבְּטַל עַצְמוֹ מִהַּתּוֹרָה וְתִפְלָה וּכְוֹי
מִחְמָת דָּאָגָות וּשִׁיחָות וּשְׁטוֹתִים כָּאַלְוָן וּלְבָסּוֹף (קְהַלָּת הַיּוֹד):

"מָאוֹמָה לֹא יִשְׁא בְּעַמְלֹו" כִּי (קְהֻלָּת וִיד): "בְּחַבֵּל בָּא וּבְחַשְׁךְ יַלְךְ" וּכְוֹי כִּי בְּאָמָת מַי שִׁישׁ לֹז עִינִים לְרֹאֹת וְלֹב לְהַבִּין הָאָמָת לְאָמָתוֹ יַבִּין בְּשַׁכְל וַיַּרְאָה שְׁגָם בִּימִים הָרָאשׁוֹנִים הָיָה הָעוֹלָם מַלְא דְּאָגּוֹת וּטְרָדוֹת הַפְּרִנְסָה, וּכְמוֹ שָׁאנוּ רֹאִים בְּכָל הַסְּפָרִים שְׁגַתְחָבָרוֹ לְפִגְיִי מִאות שָׁנִים שַׁרְבָּם כְּכָלָם כּוֹתְבִים בְּהַקְדְּמוֹתֵיהֶם שְׁהָיָה לָהֶם צְרוֹת רַבּוֹת בִּימֵיהֶם וְחִסְרֹוֹן כִּים וְדָחֳקוֹת הַפְּרִנְסָה הַקְשָׁה מִפְּלָם, וְאַפְּ עַל פִּי כְּנֵן חָבָרוֹ סְפָרִים קְדוֹשִׁים הַרְבָּה כִּי (קְהֻלָּת אַ-ט): "מָה שְׁהָיָה הוּא שְׁהָיָה" וּכְוֹי וְהַכְּלָל שְׁגָם בִּימִים הָרָאשׁוֹנִים הָיָה הָעוֹלָם מַלְא דְּאָגּוֹת פְּרִנְסָה כִּמו שְׁבַתְבַּשׁ שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ, עַלְיוֹ הַשְּׁלָום (קְהֻלָּת בִּ-כְּגָ): "גַּם כֵּל יִמְיוֹ בְּעַם וּמִכְאֹבוֹת" וּכְוֹי וּכְתִיב "אָדָם לְעַמְלֵי יוֹלֵד קָצֵר יָמִים וּשְׁבַע רָגֶז" וּכְוֹי וּכְיֹצֵא בְּאֶלָּה פְּסוּקִים הַרְבָּה וְגַם אָז גְּדָמָה לְכָל אָחָד שְׁבַצּוֹק הַעֲתִים בְּאֶלָּה צְרִיכִים לְדָאָג רַק עַל הַפְּרִנְסָה וְעַל יְדֵי זֶה אָבְדוּ יָמֵיהֶם וְהָלְכוּ מִן הָעוֹלָם בְּלֹא חִמְדָה וְאַפְּ עַל פִּי כְּנֵן גְּמַצָּא בְּכָל דָּוֶר צְדִיקִים וַיַּרְאִים וּכְשָׁרִים שְׁלָא הַשְּׁגִיחּוּ עַל זֶה וּבְרָחוֹ מִן הַעַמְלֵל שֶׁל עֹלָם הַזֶּה לְעַמְל הַתּוֹרָה וּבְעַזְבָּה וּזְכּוּ לָהֶם וּלְדֹרֹותֵיהֶם וּכְוֹי אָשָׁרִי לָהֶם וּכְנֵן עַכְשָׂו בְּוּדָאי הַבְּחִירָה חַפְשִׁית וּבְוּדָאי יִשְׁכַּח עַתָּה גַּם עַתָּה לְכָל אָחָד וְאָחָד לְבָרָח מִדְּאָגּוֹת וּשְׁיַחַות שֶׁל צָעֵר בְּאֶלָּה, לְבָרָח מִהֶּם וּלְבָטָח בְּהִי וְלִקְבֵּל עַל עַצְמוֹ עַמְל הַתּוֹרָה תְּחִת עַמְל הַמְּפָרֶשׁ שֶׁל דְּאָגָת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבְוּדָאי יִפְרְגָסּוּ הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ, כִּי הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ מִפְּרָגִים הָעוֹלָם תָּמִיד בָּאָז בְּנֵעַתָּה אֲדָרְבָּא, הַשֵּׁם יִתְבְּרָךְ מִגְּהִיג הָעוֹלָם בְּכָל פָּעָם יִפְהָה יוֹתָר:

סְפָר שְׁלָמָה שְׁרָאָבָה קְרִיזָה

(יז) יש מתירים להצליל דמקיא מלאה מעות על ידי כבר או תינוק מן הדליקת או מן הגנבים והגוזנים ודוקא לרה"י אבל לא לחצר

אָזְקֵן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

כ'נתנו ← אָזְקֵן פִּזְחָרֶת זָצְעָל "אָזְקֵן מִקְוֹה שֶׁדֶבֶר אָזְקֵן רְבָבָר עַזְחָא תְּזַקְזֵעַ לְפָלָא" ←

30 → "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַוֹּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׂבַּת תִּיקְוֹן המידות

שainaה מעורבת מצילין הספרים אפילו לחצר שאינה מעורבת ולמביי (פי' מקום שנכנסים מהם להוצאות) שלא נשתרפו בו ובלבד שייהו בו שלשה מהיצות ולהי: (יח) כתבו משם גאון שモתר לומר לעכו"ם להצל ספרים מן הדליקה אפילו דרך רשות הרבים: (יט) כל מה שモתר להצל מפני הדליקה מותר להצל ממים ומשאר דברים המאבדים: (כ) הגליונים שלמעלה ושלמטה ושבין פרשה לפרש ושבין דף לדף ושבתחלת הספר ושבסוף הספר אין מצילין אותם: (כל) האפיקורמים דהינו האדוקים בעבודת כוכבים וכן מומרים לעבודת כוכבים שכתבו להם כתבי הקודש אין מצילים אותם ואף בחול שורפן עם האזכרות שבזה: (כג) תיבה שאוז באה אוור יכול לפרק עור של גדי מצד האخر שלא תשרפ ועושים מהיצה בכל הכלים להפסיק בין הדליקה אפילו חרס חדשים מלאים מים שודאי יתבקעו בשתגיע להם הדליקה דגרם כיבוי מותר: הגה במקום פסידא (מדכי פרק כ"ב): (כג) טלית שאוז בה האור פושטה ומתבסה בה ואינו חושש אם תכבה ויש מי שאומר שצרייך שלא יתרווין לכך: הגה מותר לכפות קערה על הנר שלא תאוז בקורס (טור ועיין לעיל סימן רע"ז סעיף ה: (כל) יש אומרים שאין יכול ליתן עליו משקין כדי שיבאה כשיגיע להם ויש אומרים שモתר לעשות כן בשאר מskins חזץ מן המים משום כיבום ויש מתירים אפילו במים ודברי סברא שנית נראים: (כה) נכריו שבאל לבבות אין צרייך למחות בידו אבל קטן שבאל לבבות צרייך למחות בידו: (כו) יכול לומר בפני עכו"ם כל המכבה אינו מפheid אף אם אינו מזומן אז יכול לקרותו שיבא ע"פ שודאי יכבה כשיבא וכן כל ביאצא זהה בהזק הבא בהתאם לגון אם נתרועעה הבית של יין יכול לקרוא עכו"ם ע"פ שודאי יתרוננה כשיבא: הגה וכל

זֹקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר סִדְרַ חַלְמֹד לַיּוֹם ז' נִיסְן

הدينים הנזכרים בדייני הדלקה הני מילוי בימיהם אבל בזמן שאנו שרויין בין א"י אם חשש סכנת נפשות כתבו הראשונים והאחרונים ז"ל שモתר לבבות דלקה בשבת משום דיש בה סכנת נפשות והזריז הרי זה משובה ומכל מקום הכל לפי העניין ואם היו בטוחים ודאי שאין שם סכנה בדבר אמר לבבות אבל בחשש סכנת ספק מוותר לבבות אפילו הדלקה בביתו של עכו"ם וכן נהגין [תרומות הדשן סימן ג"ח והגחות אשיריו פרק מי שהוציאו בשם א"ז] ודוקא לבבות הדלקה דהוא מלאכה שאינה צריכה לגופה וייש סכנה אם לא יכבה אבל אסור להחל שבת כדי להציל (מן) ואם עבר וחילל צריך להתענות ארבעים יום שני וחמשים ולא ישתה יין ולא יאכל בשර ויתן במקום חטא לת"ח פשיטים לצדקה ואם ירצה לפדות התענית יתן בעד כל يوم שנים עשר פשיטים לצדקה (פסק מהרא"י סימן ט') ועיין בטור יורה דעת מהלכות נדה סימן קפ"ה: (כז) גחלת המונחת במקום שרבים נזוקים בה יכול לבבותה בין אם היא של מתקת בין אם היא של עץ והרמב"ם אוסר בשל עץ:

סימן שלה (א) חבית שנשברה מצילין ממנה מזון שלוש סעודות אפילו בכלים הרבהداول בכל אחד אפילו מהזיק מהסעודות מציל ו奧מר לאחרים בוואו והצילו לכם בלבד שלא יספג דהינו שלא ישים הספג במקום היין לחזור ולהטיפו גזירה שמא יסחוט ואפילו אם יש לו בית אחיזה דליך חשש סחיטה אסור שלא יעשה בדרך שהוא עושה בחול ולא יטפח בשמן להכנים ידו ולקנחה בשפת הכלוי: הגה ויש אומרים דוקא חבית שנשברה שבחול ואם יציל חישינן שיתקננה אבל אם נמדד ועובד טיפ טיפ שאינו בחול כל כך מוותר להציל בכלים לקלות ולצרף (הגחות מרדי ותוספות פרק כ"ב והגחות מיימון פכ"ב) ויש אומרים דכל זה לא מירוי אלא להציל מהצער אבל לבית אחר שעירב עמו מצילין בכל עניין כמו

אָנֹכִי נְתַנֵּךְ וְלֹא יַעֲבֹר
בְּגַתְנָה כְּאֵשֶׁת פָּזָה רַצְחָת אַצְלָל "אֲנָךְ אֲנָךְ מִקְוָה שְׂדֻךְ אֲנָךְ פָּסְפָּרִץ רַבְבָּשׂ אֲנָה תַּקְוֹץ לְפָלָל" ۳۰
"חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הוֹצָאת "נִצְחָתִי וְאַנְצָחָת" שְׁעִירִית וְאַנְצָחָת

שנთבראר לעיל גבי דליה (פסקין מהראאי סימן קצ'ו):

סְפָרְךָ קָרְבָּנְךָ יְתַפְּלֵלָת הַעֲלָמָת:

תתקמד: מִרְאָה דָעֵלָמָא כֵלָא, זְכָנִי לְבָנָם בְּאֶמֶת לְכָפֶר זְכוֹת, בְּאֶפְנָה
שְׁאָזְכָה מִעֲתָה לְשׁוֹב בְּתִשְׁוֹבָה שְׁלָמָה לְפָגִיד בְּאֶמֶת זְכָנִי בְּזְכוֹת
כָל הַצְדִיקִים הָאֶמֶתִיִים שָׁהִיו בְכָל דָור וְדָור, וּבְזְכוֹת כָל הַצְדִיקִים
הָאֶמֶתִיִים שָׁבַדּוֹר הַזֶּה וְעַזְרָנִי, וּהֹשְׁעִינָגִי וּלְמִדְגִי וּהֹרָגִי בְכָל עַת
עֲצֹת אֶמֶתִות, בְּאֶפְנָה שְׁאָזְכָה לְשָׁמָחָה אֲתָנְפָשִׁי בְכָל עַת עַלְיִדי
דָרְכֵי הַתּוֹרָה הַזֶּאת וְלִבְלֵי לְהִגִּיחָה אֲתָה הָעֲצֹבּוֹת וְהָמָרָה שְׁחוֹרָה
לְבָנָם בֵי וְלֹא לָגַע בֵי כָלָל, רַק אָזְכָה לְהִיּוֹת בְשְׁמָמָה תָמִיד בְּאֶמֶת
בְכָל לִב וְגַפֵּשׁ וְתַתָּן שְׁמָמָה בְלֵבֵי עַל יְדֵי דָרְכֵי הַתּוֹרָה הַזֶּאת
וְאָזְכָה לְהִיּוֹת אֵד שָׁמָחָה תָמִיד, עַל יְדֵי כָל גְּקָדָה וּגְקָדָה טוֹבָה
שְׁזָכִירִי מְעוֹדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה לְגַרְם אֵיזָה נִחְתָּרָה לְפָגִיד וּתְעַזְרָנִי
וּתְזַשְּׁעִינָגִי שְׁאָזְכָה גַם לְשָׁמָחָה אֶחָרִים, וּתְזַרְגִּינִי וּתְלִמְדָגִינִי דָעַת
וּתְבוֹנָה, בְּאֶפְנָה שְׁאָזְכָה לְזֶה, לְשָׁמָחָה נְפָשׁוֹת עַמְקָה יִשְׂרָאֵל בְכָל עַת,
וְלְדוֹגָם לְכָפֶר זְכוֹת תָמִיד, עַד שִׁיזְבּוּ כָלָם לְשׁוֹב אַלְיָה בְּאֶמֶת
וּבְשְׁמָמָה וַיְקִים מִהְרָה מִקְרָא שְׁכָתּוֹב: "וְגַתְתָּתִי לְכֶם לִבְנָה חֲדָשׁ וּרְוַחַת
חֲדָשָׁה אַתָּנוּ בְקָרְבָכֶם וְהִסְרֹתִי אֲתָה לִבְנָה אַבָּן מִבְשָׁרְכֶם וְגַתְתָּתִי
לְכֶם לִבְנָה בְשָׁר, וְעַשְׂתִי אֲתָה אֲשֶׁר בְחִקֵי תְלִכָּה וּמִשְׁפָטִי תְשִׁמְרוּ
וְעַשְׂיִתָם", וְגַזְבָה לְעַבְדָ אֲתָה ה' בְשְׁמָמָה וְלֹבָא לְפָנָיו בְרִגְנָה, וַיְקִים
מִקְרָא שְׁכָתּוֹב: "יִשְׁמָח יִשְׂרָאֵל בְעֹשֶׂיו בְגִיא צִיּוֹן יִגְלֹו בְמַלְכָם",
וְגַאֲמָר: "אֲשִׁירָה לְה' בְחִי אֲזִמְרָה לְאַלְקִי בְעֹזְדִי יִעֲרֵב עַלְיוֹ שְׁיִיחַי
אָנְכִי אֲשִׁמָח בָה' יִתְמֹא חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עַז אִינְם, בְרָכִי
נְפָשִׁי אֲתָה ה' הַלְלוֹיָה":

תִפְלָה לָה תתקמה: {מיומל נ"פ תולח קנ"ז} יהי רצון מלפניך ה'
אלקי ואלקי אבותי, שתזכני להתדרך בתורתך

הקדושה ותפתח את לבך וידעתי עד שאזכה לשמע ולהבין היטב בלבבי את כל דברי תורה הקדושה והטהורה והתמימה, המשיבת נפש ומחכימת פתי ומשמחת לב ומארת עינים ועומדת לעד וצדקו ייחדו ואזכה להרגיש היטב נפלאות נעימות ערבות מתקת חזשי התורה הקדושים והגראים מאד, שגלו כל הצדיקים האמתיים, מהין כל העולמות ואזכה להנות ולהתענג על ה' בדברי תורה הקדושה, עד אשר אקייז ואמאם בחוי עולם זהה ובתאותיו והבליו, ויתבטלו כל חי עולם הזה עצמו לגמרי, על ידי עצם ההנאה והתענוג והשעשוע שאזכה להנות ולהתענג בדברי תורה הקדושה והגראה, אשר כל דבריה חיים וקימים נאמנים ונחמים לעד, ונחמים מזחוב ומפוז רב, ומתקאים מדבר ונפתח צופים כי באמת מרחוק גראה לי בידעתי נעימות עמקות דברי תורה, אשר כל דבר ודבר עולה עד אין סוף ויורד עד אין תכליות, ומקישר ומחבר וכולל כל העולמות יחד, וננותן עצות נפלאות לבני דרי מעלה ודרי מטהائد לאיך לזכות להכיר אותה תתרצה, ולהתדבק בה באמת "מה גדו מיעשיך ה' מאד עמו מהשבותיך" ואם היינו זוכים לשמע ולהנות אזינו ולבנו היטב לדבר אחד מתורה הקדושה אשר גלית לנו על ידי משה עבדה, ועל ידי כל הצדיקים האמתיים שהיו בכל דור ודור עד היום הזה היינו מatabaseים לגמרי, אך בעוננותינו הربים אין אנו זוכים להבגים הדעת בלבד, ולבטל תאונות הללו על ידי זה, כי לבנו מלא מחשבות חזין, תאונות ובלבוליהם ותרהוריהם ועקמימות שבלב, עד אשר לבנו רחוק מאד מדברי תורה הקדושה, על כן אין אנו מרגישין נעימות מתקינות אמרות הרטותיה הטהורים:

תתקמו: אבא אדון יחיד, המלמד תורה לעמו ישראל, רחים עליינו

אַתָּה נְתָן וְלَا יַעֲבֹר צַדִּיק תְּזַכֵּר כִּי תְּזַכֵּר מִשְׁמֶר פָּזָה רַצִּית זָצַר לְאַנְךָ שְׂדֵךְ מִקְוָה שְׂדֵךְ מִסְפֵּר רַבְבָּשׂ עַזְהָב תְּזַקְזֹעַ לְפָלָא

בְּגַתְפָּה "חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאֹור עַי הַזָּאת "נְצָחָת וְנִצְחָה" שְׁעִיר יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות

לְמַעַן שֶׁמֶה, וַתִּפְתַּח לְבָנו בַּתְּלֻמוֹד תּוֹرַתְךָ וַיַּכְבִּד לְבָנו בְּאֶמֶת בְּדָבֵרי תּוֹרַתְךָ הַקָּדוֹשָׁה, עד שְׁגַזְבָּה לְהַנּוֹת וְלַהֲתַעֲגָג מִאֵד מִדְבָּרֵי תּוֹרַתְךָ הַקָּדוֹשָׁה עד שְׁיִהְיָה גַּמְאָם אֶצְלָנוּ עַל יְדֵי זֶה כֹּל חַי עַולְם הַזֶּה וַתִּאָוֹתֵינוּ וַתִּבְלִי וַגְּזַבָּה לְחַיִים טוֹבִים וְאֶרְזָכִים בְּאֶמֶת לַהֲתִדְבֹּק בָּה וּבַתּוֹרַתְךָ וּבְמַצּוֹתְיךָ הַקָּדוֹשִׁים לְעוֹלָם וְעַד וְלֹא נִסּוֹר מִרְצֹונָךְ יָמִין וּשְׁמָאל הַעֲרָב נָא ה' אֶלְקִינּוּ אֶת דָבֵרֵי תּוֹרַתְךָ בְּפִינּוּ, וְגַהְיָה אֲגַחֲנוּ וְצַאֲצָאִינוּ וְצַאֲצָאִי עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּלֶנוּ יוֹדְעַי שֶׁמֶה וְלוֹזְמִידִי תּוֹרַתְךָ לְשֶׁמֶה, עד אֲשֶׁר גְּזַבָּה "לְחַזּוֹת בְּנָעַם ה' וְלַבְּקָר בְּהִיכְלֹזֶה", מַעַתָּה וְעַד עַולְם אָמֵן סָלה: